

Asia: Lausuntopyyntö YVA-ohjelmasta, Fingrid Oyj:n 400 kV Anttila-Länsisalmi voimajohtohanke (UUDELY/1157/2024)

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Fingrid Oyj suunnittelee uuden 400 kV voimajohtoyhteyden rakentamista Porvoon Anttilan ja Vantaan Länsisalmen sähköasemien välille. Voimajohtoyhteyden pituus on n. 20–22 km. Tarkasteltavia reittivaihtoehtoja on yhteensä n. 38 km (n. 31 km sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle, n. 7 km uuteen maastokäytävään). Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat Porvoon, Sipoon, Helsingin ja Vantaan alueille. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeella nähdään voivan aiheutua yhteisvaikutuksia Fingridin Hausjärven ja Anttilan välisen verkkoyhteyden vahvistamisen, junaratayhteyden (Itärata Oy) rakentamisen ja pikaraitiotien kanssa. Lisäksi tullaan ottamaan huomioon Helsingin Östersundomin osayleiskaava, Hiilidioksidin talteenottolaitoksen ja sekajätteen lajittelulaitoksen rakentaminen ja Stormoskärretin työpaikka-alueen asemakaavoitus Sipoossa.

Hankkeessa tullaan tekemään/on tehty maastokaudella 2024 luontodirektiivin IVa mukaisten lajien osalta elinympäristöpotentiaalin tarkastelu ja linnustoselvitykset (touko-elokuu). On hyvä, että maastokartoitukset on tehty kävelemällä voimajohtoreittivaihtoehtojen alueet läpi lähes kokonaan. Metson soidinpaikkoja etsittiin toukokuussa yhtenä päivänä (ohjelmassa lukee toukokuussa 30.4., mutta ensimmäisen kierroksen linnustoselvitykset on ohjelman mukaan tehty 29.5–7.6). Jää epäselväksi onko metson soittimia kartoitettu vasta toukokuun lopussa. Toukokuun loppu eteläisessä Suomessa on myöhäinen ajankohta metson soidinten kartoittamiseksi. Myös yhden päivän käyttäminen 38 km mittaisella matkalla kuulostaa riittämättömältä.

Metson soidinten osalta Luke näkee myös tarpeelliseksi huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin selostuksessa tehtävien tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soidinpaikkojen sijainnit on syytä ottaa huomioon reitin sijoittelussa. Kanalinlujen soittimet saattavat häiriintyä, jos voimalinja rakennetaan liian lähelle soidinpaikkoja. Esimerkiksi metso on herkkä häirinnälle.

Hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoajan ulkopuolelle. Lisäksi Luke suosittelee huomiomerkintöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on muutonaikaisia levähdysalueita.

Natura-tarvearvioinnit on laadittu kolmelle Natura-alueelle: Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet (960 m), Sipoonjoki (voimajohtoreitillä) sekä Gästerbyn järvet ja suot (90 m). Luke näkee tärkeäksi arvioida huolellisesti hankkeen vaikutuksia näiden suojelualueiden näkökulmasta huomioiden sen, että hanke pilkkoo alueellisesti laajoja, yhtenäisiä ja ekologisen verkoston kannalta merkittäviä metsäalueita.

Uuden maastokäytävän osalta vaikutukset riistaan voivat liittyä mm. liikkumisen vaikeutumiseen, helpottumiseen, resurssien saatavuuteen, elinympäristön pirstaloitumiseen, reunavaikutuksiin ja erilaisen häiriön lisääntymiseen.

YVA-ohjelman mukaan voimajohtoreittien alueille sijoittuu myös vesistöjä ja ranta-alueita. Luke näkee, että on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Riistalajiston osalta hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoaikojen ulkopuolelle. Metsäkanalintujen soidinpaikkojen sijainnit on syytä ottaa huomioon reitin sijoittelussa. Luke näkee tärkeäksi arvioida huolellisesti hankkeen ja alueen muiden hankkeiden/toiminnan vaikutuksia läheisten suojelualueiden näkökulmasta huomioiden sen, että hanke pilkkoo alueellisesti laajoja, yhtenäisiä ja ekologisen verkoston kannalta merkittäviä metsäalueita. Lisäksi Luke suosittelee huomiomerkintöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on muutonaikaisia levähdysalueita. Uuden maastokäytävän osalta vaikutukset riistaan voivat liittyä mm. liikkumisen vaikeutumiseen, helpottumiseen, resurssien saatavuuteen, elinympäristön pirstaloitumiseen, reunavaikutuksiin ja erilaisen häiriön lisääntymiseen.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 09.12.2024 klo 22:57:31.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: